

Sygn. akt II USK 337/21

POSTANOWIENIE

Dnia 27 października 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bohdan Bieniek

w sprawie z wniosku J. G.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddziałowi w P.
o emeryturę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 27 października 2021 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 24 czerwca 2020 r., sygn. akt III AUa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. przyznaje od Skarbu Państwa (kasa Sądu Apelacyjnego w [...]) na rzecz radcy prawnego L. A. kwotę 240 (dwieście czterdzieści) zł, powiększoną o stawkę podatku od towarów i usług, tytułem pomocy prawnej udzielonej odwołującemu się w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w (...), wyrokiem z dnia 24 czerwca 2020 r., oddalił apelację J. G. od wyroku Sądu Okręgowego w P. z dnia 19 grudnia 2018 r., mocą którego oddalono jego odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, [...] Oddział w P. z dnia 11 września 2018 r., odmawiającej wnioskodawcy prawa do emerytury w obniżonym wieku.

Sąd Apelacyjny uznał, że wnioskodawca legitymuje się 15- letnim okresem pracy w warunkach szczególnych. Jednakże na dzień 1 stycznia 1999 r. nie spełnia

jednego z warunków wymaganych w art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2021 r., poz. 291, dalej ustawa emerytalna), gdyż nie legitymuje się 25 - letnim okresem składkowym i nieskładkowym.

Skargę kasacyjną wywiódł pełnomocnik odwołującego się, zaskarżając wyrok Sądu Apelacyjnego w całości. We wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania wskazał na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, polegającego na ustaleniu, czy katalog przesłanek wymienionych w art. 7 w związku z art. 184 ust. 1 ustawy emerytalnej, uzasadniających uznanie danego okresu za okres nieskładkowy dla celów ustalenia uprawnień emerytalnych na podstawie art. 184 ust. 1 ustawy emerytalnej jest katalogiem zamkniętym, czy też za okres nieskładkowy należy uznać okres niewykonywania pracy i niepodlegania ubezpieczeniu społecznemu z powodu przeszkód uniemożliwiających jakąkolwiek działalność. Dodatkowo w sprawie istnieje potrzeba wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.), to jest art. 7 w związku z art. 184 ust. 1 ustawy emerytalnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zasługuje na uwzględnienie.

Istotne zagadnienie prawne powinno kotwiczyć się w regulacji prawnej, która powinna zostać przeanalizowana i opracowana, tak aby to wpierw sam skarżący mógł stwierdzić, że istotne zagadnienie prawne rzeczywiście występuje i dlatego powinien rozpoznać je Sąd Najwyższy. Skarżący ma zatem obowiązek nie tylko sformułować samo zagadnienie, ale także - w uzasadnieniu wniosku - przedstawić odpowiednią jurydyczną argumentację wskazującą na dopuszczalność i celowość rozwiązania problemu prawnego w sposób preferowany przez skarżącego, a odmienny od sposobu rozstrzygnięcia tego problemu przy wykorzystaniu zapatrywań wyrażonych przez Sąd drugiej instancji.

Sformułowane przez wnioskodawcę zagadnienie prawne nie spełnia powyższych wymagań, gdyż stanowi jedynie polemikę z prawidłowym

rozstrzygnięciem Sądu Apelacyjnego, która nie prezentuje żadnych argumentów, przemawiających za przyjęciem stanowiska skarżącego.

Jednocześnie nie występuje w sprawie istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), podobnie jak nie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.), jeżeli Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w kwestii tego zagadnienia prawnego lub wykładni przepisów i wyraził swój pogląd we wcześniejszych orzeczeniach, a nie zachodzą żadne okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu.

Ustawodawca wymienił okresy składkowe w art. 6, a okresy nieskładkowe w art. 7 ustawy emerytalnej i nie ma dowolności w kwalifikowaniu tych okresów. Przy ustalaniu stażu „do prawa” i stażu „do wymiaru” uwzględnia się wyłącznie okresy w nich zawarte. Okresami składkowymi są te, za które składka została faktycznie zapłacona lub okresy bez składki, wymienione enumeratywnie, które zaliczone zostały do okresów składkowych mimo nieopłacania składek. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 8 marca 2016 r., II UK 98/15 (LEX nr 2007795), wskazał, że ze względu na redakcję art. 6 i 7 ustawy emerytalnej zaliczenie danego okresu do okresów składkowych bądź nieskładkowych wymaga jednoznacznego umieszczenia go w katalogu tych okresów. Brak jest argumentów przemawiających za możliwością domniemywania, że dany okres ma charakter składkowy bądź nieskładkowy. Wskazana wykładnie jednoznacznie pokazuje, że art. 7 ustawy emerytalnej zawiera zamknięty katalog okresów nieskładkowych.

Kierując się powyższymi przesłankami, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej, udzielonej odwołującemu się w postępowaniu kasacyjnym, orzeczono w myśl art. 22³ ust. 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (jednolity tekst: Dz.U. z 2020 r., poz. 75) w związku z § 15 ust. 2 i § 16 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (jednolity tekst: Dz.U. z 2019 r., poz. 68) w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 23 kwietnia 2020 r., SK 66/19 (Dz.U. z 2020 r., poz. 769).

